

ก่อนจะคิดถึงนโยบาย

.....ระพี สาคริก

ขณะนี้ใกล้กำหนดที่รัฐบาลใหม่จะแถลง นโยบาย ผู้เขียนคงไม่สนใจให้ความสำคัญว่า จะแถลงออกมาอย่างไร เห็นอกว่าการคิดการมองซึ่งประชาชนทั่วไปให้ความสำคัญว่าควรเน้นไปที่จุดไหน เพราะจริง ๆ แล้วนโยบายก็คือผลจากแนวคิดของคนเช่นเรา ๆ ทุกคนเท่านั้นเอง แต่สิ่งซึ่งน่าจะให้ความสำคัญมากกว่าก็คือ แนวความคิดที่มีเหตุผลสืบเนื่องมาจากเงื่อนไขซึ่งอยู่ในรากฐานกลุ่มคนผู้เข้าไปกำหนดนโยบาย เพราะหากใครที่รับฟังแล้วสามารถวิเคราะห์เจาะลึกลงไปถึงรากฐาน น่าจะพบความจริงให้เชื่อมั่นได้

ดังนั้นนโยบายซึ่งกลุ่มบุคคลผู้เข้าไปอยู่ในอำนาจรัฐแถลงออกมา จึงยังไม่ใช้สิ่งที่ควรนำมาสรุปและเชื่อถืออย่างจริงจัง แต่ก็ยังเป็นเครื่องมือให้มีโอกาสนำมาใช้อ่านพฤติกรรมและเข้าถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงหากนำส่วนอื่น ๆ เท่าที่ผ่านพ้นมาแล้วมาประกอบกันเป็นรูปร่างให้เห็นภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เนื่องจากนโยบายซึ่งประกาศออกมานั้นเป็นเพียงผลสำเร็จรูปเท่านั้น โดยที่กว่าจะผ่านมาถึงขั้นนี้อาจมีหลายสิ่งหลายอย่างเข้าไปแอบแฝงอย่างเป็นระบบ ดังนั้นหากใครควั่นเชื้อโดยที่ขาดการนำมาคิดวิเคราะห์ให้รอบคอบ ตนเองนั้นแหละอาจตกเป็นทาสระบบที่เป็นมา ทำให้ต้องเดินตามกระแสไปสู่ความเสียหายแก่ตนเองได้ไม่ยาก

สิ่งซึ่งน่าจะให้ความสนใจค้นหาความจริง น่าจะได้แก่แนวคิดและการปฏิบัติซึ่งแต่ละคนที่เข้าไปอยู่ในคณะรัฐบาลแสดงออกแม้เพียงในช่วงระหว่างการหาเสียงซึ่งพ่วงผ่านพ้นมาใหม่ ๆ ไม่ว่าจะขณะนี้จะแถลงนโยบายออกมาอย่างไรก็ตาม ยังสามารถมองย้อนหลังไปถึงช่วงก่อนหน้าประกาศา รเลือกตั้งได้ก็น่าจะช่วยให้มั่นใจได้แน่ชัดยิ่งขึ้น

แต่ก่อนอื่น ควรไม่ลืมนึกถึงว่าการที่เรามองนโยบายก็ดี สิ่งอื่น ๆ ก็ดี มีจุดประสงค์อะไรเป็นเป้าหมายขั้นสุดท้ายโดยที่ถือว่า เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุด แทนที่จะไปยึดติดอยู่กับเรื่องใด เรื่องหนึ่งแล้วก็นำมาทะเลาะกันซึ่งไม่บังเกิดผลดีแก่ใครทั้งสิ้น หากมองเห็นได้ก็ไม่น่าจะมองอย่างกำหนดกรอบอยู่กับคนในกลุ่มซึ่งเข้าไปอยู่ในอำนาจบริหารของรัฐเท่านั้น หากควรมองภาพรวมซึ่งรวมเอากลุ่มบุคคลในอีกด้านหนึ่งเข้าไปไว้ด้วย แม้จะมีใช่เป็นฝ่ายที่กำหนดนโยบายหากมีส่วนร่วมพิจารณาตามมาภายหลัง

สรุปจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดคงกล่าวได้ว่า การที่ทุกสิ่งทุกอย่างจะนำไปสู่เป้าหมายอันดีเป็นที่สุดร่วมกันให้ เชื่อถือได้ไม่ว่าเร็วหรือช้า ย่อมขึ้นอยู่กับเราแต่ละคน อันดีเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุด และควรเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า แม้การเลือกตั้งครั้งซึ่งพ่วงผ่านพ้นมานี้ก็เป็นเพียงช่วงเล็ก ๆ ช่วงหนึ่งของเหตุการณ์ที่อยู่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมเท่านั้น

ไม่ว่านโยบายที่ประกาศออกมาโดยคนในกลุ่มซึ่งเข้าไปถือครองอำนาจรัฐจะปรากฏออกมาอย่างไร แม้จะผ่านพ้นระยะการร่วมกันพิจารณาจากอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว เราควรหวนกลับไปนำเอาแนวคิดของแต่ละคนในช่วงที่มีการหาเสียงมาวิเคราะห์กันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำมาเสริมรากฐานให้อ่านได้ว่านโยบายซึ่งแถลงไว้จะมีความเป็นไปได้แค่ไหน หรือว่าหลังการนำปฏิบัติแล้วจะปรากฏออกมาในทิศทางที่ให้ความหวังหรือสู่ด้านตรงข้าม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากแนวคิดคนลงไม่ถึงรากฐานอันควรถือเป็นสังขาร ย่อมนำการปฏิบัติมุ่งสู่ทิศทางตรงข้ามกันกับสิ่งอันควรถือเป็นเป้าหมายที่แท้จริง แม้นโยบายที่ประกาศออกมาจะทำให้ดูดี ๆ แล้วน่าจะส่ายหรูกี่ก็ตาม โดยเฉพาะประเด็นที่น่าจะถือเป็นแนวทางที่สำคัญที่สุดของการค้นหาความจริง เนื่องจากเท่าที่ประสบการณ์ได้ผ่านพ้นมาแล้ว อดที่จะทำให้อึดใจไม่ได้ว่า ผลซึ่งน่าจะปรากฏในอนาคตของช่วงจากรัฐบาลนี้ แม้รัฐบาลอีกก็ยุคสมัย น่าจะยังคงมีสภาพที่เรียกกันว่า **"เหล่าเก่าในชาติใหม่"** ต่อไปอีก ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณอะไรเกิดขึ้นก็ตาม ส่วนผู้ที่หน้าตัวเองมุ่งเข้าไปอยู่ในกระแส แม้กายอาจไม่ได้เข้าแต่จิตใจย่อมเข้าไปอยู่ ก็คือคนที่ยังคงวนเวียนอยู่

ในกระแสวัฏจักร เก่า ซึ่งยังคงมุ่งสร้างปัญหาให้แก่สังคมลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยที่ยังไม่สามารถปลดตัวเองออกมาสู่อิสระภาพได้

บุคคลผู้เข้าถึงและเข้าใจได้แล้วไม่ว่ามีมากน้อย ย่อมตั้งมั่นอยู่ไต่บนพื้นฐานตนเองซึ่งมีความเป็นกลาง โดยที่อีกด้านหนึ่งย่อมไม่ละจากการเรียนรู้ถึงสิ่งซึ่งปรากฏเป็นความจริงให้สัมผัสได้ในปัจจุบัน อีกทั้งนำปฏิบัติในสิ่งซึ่งเชื่อว่าน่าจะช่วยเสริมรากฐานตนเองให้มั่นคงยิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยที่มุ่งสู่เพื่อนมนุษย์ในระดับล่างอย่างชัดเจน ทำให้เห็นคุณค่าที่แท้จริงลึกซึ้งยิ่งขึ้นเป็นลำดับ.